

PROP. 7. enim vulgo dicitur Deum id non posse propter naturam talis entitatem; petitur manifeste
8. & 9. principium, quia hoc ipsum est in questione, & ego argumento facto contendo nullum
esse vel esse posse ens cuius talis sit natura.

PROPOSITIO VII.

*Nullum est querendum determinatum extrinsecum, à quo agens determinetur ad
individuum actionis.*

ID est determinetur ad agendum hac numero actione potius quam alia in eadem specie:
cum enim ex præcedente, actio hæc non distinguatur ante opus mentis ab hoc numero
agente & ab hoc numero effectu eius ut sic; posito hoc numero agente & hoc numero effe-
ctu eius ut sic, nulla est indifferentia siue ex parte agentis, siue ex parte effectus ad hanc vel
illam actionem intra eandem speciem: cum, propter dictam indistinctionem, evidens sit spe-
ciem actionis non esse aliam à specie agentis & effectus; & similiter individuum actionis non
esse aliud quam individuum agentis & effectus; ergo non est querenda ulterior actionis de-
termination ad individuum.

PROPOSITIO VIII.

Substantia est immediate per se ipsam actiua.

Substantiam actiuam esse per se ipsam immediate, est actiuam esse absque adminiculo
potentiæ actiue à se realiter, siue ante mentis opus distinctæ; & in hoc sensu facile con-
stat propositio ex 4 capitis 2, ubi ostensum est formam substantialem ita per se ipsam habere
vim agendi, ut sit ipsamet vis agendi sua, cum sit ipsa natura seu principium motus & quietis
eius &c. Imo non tantum de forma sed etiam de materia intelligenda est hæc propositio;
cum enim ut ostensum est, forma materialis non sit ens distinctum à sua materia ex qua; vis
actiua formæ est ipsa vis primigenia materiæ, se d temperata modo tali ac tali, constans nimi-
rum ex naturali proportionem & conuenientia, quam inter se habent partes omnes essentielles
compositi. Atque hinc est ut in physicis distinctas agendi potentias respectu vnus agentis,
putem esse fere sicut apud ethnicos erat multitudo deorum deorumque, quam illi pro multitu-
dine attributorum simplicissimæ ac summe vnicæ Diuinitatis, confinxerant.

PROPOSITIO IX.

Causa efficiens remota non est causa efficiens physica effectus ab ea remoti, ipsi licet attributi.

Explicatur. Causa proxima *a* est quæ per suam entitatem influit esse: causa vero re-
motæ, ea est quæ influit non per suam entitatem, sed per aliquid aliud, nempe per ali-
quem suum effectum; ita ut vis proxima influendi in effectum remotum, non sit ipsa causæ
remotæ entitas, sed sit entitas effectus mediantis: vno verbo, causæ remotæ est causa proximæ.
Nunc probatur prop. sic. Causa efficiens est principium per se influens &c. at causæ efficiens
remota non est principium per se influens, ergo &c. Maior constat ex definitione causæ in
Phil. Entis cap. II. Minor constat ex definitione (de qua prop. 2) causæ remotæ hic expo-
sita; ergo, &c.

Dicit aliquis hic esse questionem solum de nomine: sed ego questionem facio de re, par-
ui pendens questionem de nomine; nec enim quero an id quod influit solum mediate, vide-
licet mediante alio influente proxime, debeat propter hunc proximæ causæ influxum, vocari
causa nec ne; sed contendo *b* influxum istum, qui immediatus est causæ proximæ, &
solum mediatum respectu remotæ; non esse vere influxum eiusdem causæ remotæ tanquam
aliquid ad eam physice pertinens, aut ab ea physice pendens; sed physice pendere solum à
causæ proximæ: quod patet quia sublata causæ remotæ, non propterea influxus, ille tollitur:
vnde etiam consequitur causam remotam non posse propter influxum illum mediatum vocari
proprie causam; sed ad summum improprie; & quidem æque improprie dum ipsa adhuc super-
fluit esse in rerum natura, ac postquam esse desit: quia influxus mediatum non magis ab ea
superfluit pendere, quam ab eadem extincta.

Hinc intelliges, rationem à priori cur causæ finalis & exemplaris, ut dicebam suis locis, non
sint proprie causæ physice, sed solum metaphorice; rationem enim attuli quia non per se
influent; & huius ratio est, quia non nisi remote influunt.

*a Quid sit
causæ pro-
xima, quid
remota?*

*b Ratio à
priori cur
causæ sine
efficiens re-
motæ siue
finalis &
exemplaris
non sint pro-
prie causæ.*